ئاژانسی ڕۆیتەرز: د. بەرهەم ساڵح بەڵێنی داوە پەنابەران بخاتە چەقی کارەکانیەوە

ئاژانسی هەواڵی ڕۆیتەرز بڵاویکردەوە، د. بەرهەم ساڵح کە پەنابەرێکی پێشوو و خەڵکی هەرێمی کوردستانی عێراقە، وەک کۆمیسیاری باڵای داهاتوی پەنابەرانی نەتەوە یەکگرتوەکان (UNHCR) دەستنیشانکرا لەکاتێکدا زۆربەی سەرەکانی پێشوی کۆمیسیۆنەکە ئەوروپی بون. دەشڵێت، "د. بەرهەم ساڵح لە سایەی قەیرانی داراییدا کار لەگەڵ کەرتی تایبەت دەکات و بەڵێنی داوە پەنابەران بخاتە چەقی کارەکانیەوە".

ئاژانسی ڕۆیتەرز ئەمڕۆ هەینی بڵاویکردەوە، د. بەرهەم ساڵح، سەرۆک کۆماری پێشوی عێراق کە لەژێر دەسەڵاتی سەدام حوسێندا لە چەوساندنەوە هەڵهاتبو، وەک کۆمیسیاری باڵای داهاتوی پەنابەرانی نەتەوە یەکگرتوەکان دەستنیشانکرا، بەوەش ئەو نەریتەی شکاند کە سەرکردەکانی ئەم ئاژانسە زیاتر لە وڵاتە بەخشەرە گەورەکانی ئەوروپا هەڵدەبژێردران.

ئاماژەی بەوەشکرد، نامەیەکی ئەنتۆنیۆ گۆتێرێس سکرتێری گشتی نەتەوە یەکگرتوەکان پشتڕاستی کردەوە کە خولی پێنج ساڵەی د. بەرهەم ساڵح لە 1ی (کانونی دوەم/1)ـی 2026ـەوە دەستپێدەکات، بە مەرجی

ئەوەی لەلایەن لیژنەی کۆمیسیۆنی باڵای پەنابەرانەوە پەسەند بکرێت. ناوبراو شوێنی فیلیپۆ گراندی ئیتاڵی دەگرێتەوە کە لە ساڵی 2016ـەوە سەرۆکایەتی ئاژانسەکەی کردووە. وتەبێژی UNHCR ئامادە نەبوو لەدوان بدات، لە کاتێکدا وتەبێژێکی نەتەوە یەکگرتووەکان ڕایگەیاند، "پرۆسەکە بەردەوامە".

بەگوێرەی ڕۆیتەرز، د. بەرهەم ساڵح کە بە ڕزگاربون لە دەسەڵاتی سەدام ڕویکردوەتەوە بەریتانیا و لەوێ ئەندازیاری خوێندوە، لە ساڵی 2018 تا 2022 وەک سەرۆک کۆماری عێراق خزمەتی کردوە. ئەو لە کاتێکدا پۆستەکە وەردەگرێت کە ئاوارەبونی جیهانی ژمارەی پێوانەیی تۆمار کردوە - نزیکەی دو هێندەی ئەو ئاستەی کە گراندی تێیدا دەستبەکاربو - ئەوەش لە کاتێکدایە کە کۆمەک داراییەکان بە شێوەیەکی بەرچاو کەمیکردوە.

ئەوەشیخستەڕو، بەخشەرە سەرەکییەکانی وەک ویلایەتە یەکگرتوەکان لە سەردەمی دۆناڵد ترەمپ سەرۆکی ئەمریکادا بەخشینەکانیان کەمکردوەتەوە و وڵاتانی دیکەش پارەکانیان بە کەرتی بەرگری گواستوەتەوە. د. بەرهەم ساڵح، کە خەڵکی هەرێمی کوردستانی عێراقە، بەڵێنی داوە دڵنیایی بدات لەوەی پەنابەران لەناو ئەوەی پێی دەوت "بازنەی پشتبەستن بە یارمەتییەکان" گیر نەخەن و دەستیان بە خوێندن و هەلی کار بگات.

د. بەرهەم ساڵح لە میانی بانگەشەکەیدا ڕایگەیاندوە، "من باوەڕێکی قوڵم بە ئەرکی UNHCR هەیە - چونکە من خۆم ئەزمونم کردوە، دیدگای من بریتییە لە UNHCRێک کە پەنابەران بخاتە چەقی کارەکانیەوە، و دان بەوەدا بنێت کە یارمەتییە مرۆییەکان دەبێت کاتی بن".

د. بەرهەم ساڵح ئامانجی فراوانکردنی سەرچاوەکانی داراییە، لەوانە سودوەرگرتن لە دارایی ئیسلامی و بەشداریکردنی هاوبەشەکانی کەرتی تایبەت لە ڕێگەی پێشنیاری "ئەنجومەنی جیهانی بەڕێوەبەرانی جێبەجێکاری مرۆیی". ناوبراو ڕوبەڕوی سنورداركردنی زیاتری ڕۆژئاوا دەبێتەوە بە مافی پەنابەرێتی لە ساڵی هەستی دژە کۆچبەری، هەروەها بێزاربونی وڵاتە هەژارەکان کە پەنابەریان داڵدە داوە.

ئاژانسەکە کە بنکەکەی لە جنێڤە و زیاتر پشت بە بەخشینی خۆبەخشانە دەبەستێت، بودجەی ساڵی 2026ی نزیکەی پێنج یەک کەمکردوەتەوە بۆ 8.5 ملیار دۆلار و نزیکەی پێنج هەزار هەلی کار کەمدەکاتەوە، ئەوەش لە کاتێکدایە کە ململانێکان لە سودان و ئۆکرانیا پێداویستییەکانیان زیاتر کردوە. بەپێی سەر بە نوێ مەترسی و بدرێت یارمەتی کە ئەوەی لەسەر بدەن قورس بڕیاری دەکات ناچاریان ئەوە UNHCR، ژیانی پەنابەران دروست دەکات.

بەگوێرەی ڕۆیتەزر، نزیکەی 10 کاندید کێبڕکێیان بۆ پۆستەکە دەکرد، لە نێوانیاندا سیاسەتمەداران، بەڕێوەبەرێکی کۆمپانیای ئیکیا (IKEA)، پزیشکێکی فریاکەوتن و کەسایەتییەکی تەلەفزیۆنی کە زیاتر لە نیوەیان ئەوروپی بون، ئەوەش ڕەنگدانەوەی نەریتی ئاژانسەکەیە کە تەمەنی 75 ساڵە و بنکەکەی لە جنێڤە، کە 9 لە کۆی 11 سەرۆکی پێشوی خەڵکی ئەوروپا بون.

د. به‌رهه‌م ئه‌حمه‌د ساڵح (د. به‌رهه‌م ساڵح) له‌دایکبوی 8ی (ئه‌یلول/9)ی 1960ی شاری سلێمانیه‌، سیاسه‌تمه‌دارێکی کوردی عێراقه‌ و له‌ 2ی (تشرینی یه‌که‌م/10)ی 2018 تا 13ی (تشرینی یه‌که‌م/10)ی 2022 وه‌ك سه‌رۆکی عێراق کاریکردوه‌، پێشتریش وه‌ك جێگری سه‌رۆك وه‌زیرانی عێراق و سه‌رۆك وه‌زیرانی هه‌رێمی کوردستان کاریکردوه‌.